

RME  
rme@nve.no

Dato: 26.09.2022  
Vår referanse: AEN-S50410  
Dokumentansvarlig: Jortveit, Hege  
Deres referanse: 202210875

## Innspill på høring om forslag til endringer i korrigeringen for rammevilkår i modell for beregning av kostnadsnormer

Det er behov for endringer i Inntektsrammemodellen for bedre kunne gjenspeile dagens og morgendagens utfordringer og behov for nettselskap og samfunn. Agder Energi Nett (AEN) vil berømme RME for grundig arbeid med revidering av DEA-modellens trinn 2. Det er positivt at RME ikke kun legger til grunn statistiske analyser, men også har lyttet til bransjen. Med høringsforslaget opplever vi derfor at RME oppnår en bedre korrigerings av reelle forskjeller mellom nettselskap enn tidligere. AEN håper RME vil fortsette å samarbeide tett med bransjen for raskt å finne en løsning for modellen i sin helhet, som også kan håndtere vekst og bærekraft bedre enn i dag.

### Modellen og rho

Det er bred enighet i bransjen og samfunnet om behovet for at modellen må bli mer proaktiv. Dette gjelder spesielt i regionalnettet, der tyngden av elektrifisering treffer bransjen. Vi ser at veksten ikke kommer verken jevnt eller likt over hele landet, men i rykk og napp og bare i noen regioner. Dette trenger vi at RME fanger opp i Inntektsrammemodellen for å sikre at modellen blir både riktig og rettferdig, og for å tilrettelegge for at nødvendige investeringer faktisk blir gjort i tide. Dette er ikke noe som fanges opp i modellens trinn 2.

At rammevilkårsjusteringen fjernes i regionalnettet gjør imidlertid at modellen slår ytterligere uheldig ut. Det er åpenbart at skog ikke bare er kostnadsdrivende i lokalt distribusjonsnett. Det motsatte er heller tilfelle, da konsekvensene av KILE er tyngre i høyere spenningsnivå, og medfører behov for bruk av større ressurser for å forebygge feil i regionalnettet. At rammevilkåret ikke lenger blir signifikant må derfor skyldes noe annet enn at denne virkeligheten har endret seg. Rammevilkåret sluttet å være signifikant etter at Eidsiva og Hafslund fusjonerte i 2020, og det synes lite sannsynlig at dette bare er en tilfeldig sammenheng. *AEN håper RME kan finne en bedre løsning for skog også i regionalnettet, i form av ett nytt bredere rammevilkår eller en justert vekting i trinn 1.*

At rammevilkåret sluttet å være signifikant samtidig med fusjonen til Elvia, har gjort bransjen bekymret for robustheten til og insentivene i modellen. *Det er derfor viktig at RME ser nærmere på modellens svakheter i forhold til færre og større nettselskap, og finner en løsning slik at tilliten til modellen opprettholdes.*

Modellen har svakheter, og AEN støtter derfor RME sitt forslag om fortsatt å beregne koeffisientene årlig, og at det settes et fornuftig tak på korrigeringen i trinn 2.

Modellen gjenspeiler bedre utfordringene i lokalt distribusjonsnett. Her kommer veksten jevnere, og de faktiske utfordringene belønnes og justeres i større grad av oppgavevariabler og rammevilkårsjusteringen.

I regionalnett er det større utfordringer i modellen, der stor vekst som kommer i rykk og napp i ulike deler av landet, slår svært uheldig ut, og gjør det vanskelig å oppnå god effektivitet og nødvendig avkastning. Uten justering for rammevilkår i trinn 2, men kun vektning av oppgavevariablene i trinn 1, påvirkes regionalnettet også i langt større grad enn lokalt distribusjonsnett av hvordan trinn 1 blir.

*AEN anmoder derfor RME om å be om utsettelse for endring av rho for regionalnettet, for å få tid til å forbedre modellen før den forsterkes.*

## Bærekraft

AEN savner at RME tar ansvar for bærekraft i modellen, og synes ikke argumentasjonen i kap. 3.3 er tilstrekkelig. Uten økonomiske insentiver vil monopolbedriftene prioritere kostnadseffektive løsninger. Det blir svært uheldig, da det er i de neste årene vi kommer til å bygge ut svært mye nytt nett. RME kan i høy grad påvirke hvordan dette gjøres, ved å i større grad belønne nettselskap for mer bærekraftige valg. Men også på sikt vil vi ha behov for at RME tar ansvar for bærekraft. For eksempel har alle nettselskap mange anlegg med SF6-gass. Selv om det snart forbyr å bygge nye anlegg med SF6-gass, finnes det mange eksisterende anlegg. Nettselskapene har ikke råd til å fase disse ut, men en økt belønning i modellen kunne bidra til at eldre anlegg, med høyere risiko for utslipp, skiftes ut tidligere. Det er mange muligheter for å inkludere bærekraft, og AEN håper RME kan åpne for en diskusjon om hvordan bærekraft i større grad kan inkluderes i DEA-modellen.

## Generelt for nye rammevilkår i lokalt distribusjonsnett

Generelt oppfatter AEN at samtlige rammevilkår som er på høring har større sammenheng med virkelige utfordringer, og at data som benyttes i større grad er relevante.

AEN har lenge argumentert for at rammevilkåret andel jordkabel ikke er et eksogent rammevilkår. Valg av jordkabel har også et økonomisk insentiv i forhold til å redusere sannsynlighet og hyppighet for feil, og benyttes i ulike områder. Jordkabler har i liten grad sammenheng med utfordringer med nett i tettbebygde områder, og AEN støtter RME i at denne variabelen ikke benyttes som sentrumsvariabel.

## Andel nett i bar- og blandingskog av høy og særs høy bonitet

AEN opplever at dette er en faktoren som helt klart er et viktig rammevilkår som et nettselskap må håndtere ved å være lokalisert i et geografisk område med skog. Det er åpenbart kostnadsdrivende med høy og særs høy bonitet i et område hvor det går mange linjer, sammenlignet med områder med lav bonitet eller lite trær.

## Faktor for «Løvfall»

Variabelen småkraft har etter vår oppfatning vært et viktig rammevilkår som beskriver forskjell i vanskelighetsgrad mellom nettselskap ved at man i disse områdene ofte må gjøre større investeringer, både nyinvesteringer, reinvesteringer og særlig forsterkninger i omkringliggende nett. Flere punkt for innmating gjør driften mer kompleks. Det blir spesielt utfordrende når mange kunder i samme område ønsker å mate inn kraft i et område som ikke er bygget for å takle dette. I tillegg til at innmating fra kunder i grisgrendte områder vil være krevende. Noen områder vil kunne ha ekstra gode geografiske forutsetninger for ulik teknologi innen småskalaproduksjon, og oppleve en større økning i innmating. Vi er positive til at variabelen for småkraft tilpasses all innmating av produksjon i lokalt distribusjonsnett.

Helning rundt nettet er et fornuftig rammevilkår, og driver helt klart både investering og driftskostnader opp. Foreslått variabel fanger i mindre grad opp at utbygging og vedlikehold av nett i kupert terreng, som går opp og ned, er dyrere enn terreng med jevnere stigning. Muligens ville en kombinasjon av helning og variasjon av helning være enda mer treffsikker. AEN mener bruk av andel av alt nett vil gi et mer virkelighetsnært bilde.

Snø som klistrer seg til trær synes som en variabel med godt potensiale. At variabelen evner å fange opp ekstremværet vi opplevde i Agder i 2018 viser at den også vil stå seg i virkeligheten, og takler fenomener som kystkonvergens. At rammevilkårene i større grad evner å fange opp ekstremvær oppfattes viktig for alle nettselskap, og er fremtidsrettet da vi tror vi vil oppleve mer av dette i årene som kommer.

Løvskog er en utfordring spesielt i områder med høyere bonitet, og som dårlig takler våt, tung snø. Vi opplever at dette rammevilkåret blir ivaretatt bedre i ny variabel siden det også kobles til utfordringen med snø på trær.

## Faktor for «Kyst»

Enkeltvariablene oppfattes langt bedre enn dagens variabel Geo 2, som i liten grad hadde sammenheng med reelle forhold. Mindre bruk av gjennomsnittsverdier gir bedre sammenheng med virkeligheten, og bruk av et belte på 1000m fra kystlinja synes fornuftig. Økt fokus på utfordringer knyttet til unormale vindforhold oppfattes å være en langt bedre vindvariabel, som også er mer fremtidsrettet ved at det tas mer høyde for utfordringer med ekstremvær.

## Faktor for «Frost»

AEN opplever at variabelen «Snø som klistrer seg til trær» under faktoren «Løvfall» i større grad enn dagens variabler fanger opp noe av utfordringen med ekstremvær. Mye snø og kulde synes som fornuftige rammevilkår som kan være med å forklare forskjellige vanskelighetsgrad mellom nettselskap med ulik geografi.

Med hilsen

Agder Energi Nett AS

Hege Jortveit

Jortveit, Hege

Seniorrådgiver Rammevilkår og Bærekraft